

Bestuursverslag 2018

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar

Bloemcampschool

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A handwritten signature in blue ink, located at the bottom right of the page.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1: Visie en missie	4
<i>Veelzijdig ontwikkelen in een uitdagende omgeving</i>	4
Kernwaarden	4
Onderweg in de 21e eeuw	5
Hoofdstuk 2: Organisatie	6
De school	6
De leerlingen en hun ouders	6
Het team	6
Het bestuur	6
Bestuurssamenstelling	7
Toezichthoudend bestuur	7
Medezeggenschapsraad (MR)	7
Code goed bestuur	7
Klachtenregeling	8
Hoofdstuk 3: Ons onderwijs	9
Veelzijdig onderwijs	9
Passend onderwijs	10
Handelingsgericht	10
Onze onderwijsdoelen – verdieping, verbreding en een doorlopende leerlijn	11
Ontwikkelgroep: Doorlopende lijn vanuit de onderbouw	11
Ontwikkelgroep: Groepsdoorbrekend werken	11
Ontwikkelgroep: Uitdagend onderwijs	11
Ontwikkelgroep: Digitalisering	11
Ontwikkelgroep: Sociaal Emotioneel leren	11
Onderwijsprestaties	12
Uitstroom voortgezet onderwijs:	12
Getallen leerlingen	12
Hoofdstuk 4: Het personeel	14
Teamontwikkeling	14
Werkdrukmiddelen	14
Personele ontwikkelingen en beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	14
Voorziening duurzame inzetbaarheid	15
Kerngegevens personeel	15
Ziekteverzuim	16
Privacy	16
Hoofdstuk 5: Huisvesting en duurzaamheid	17
Huisvestingsplan gemeente Wassenaar	17
Duurzaamheid	17

17 JUN 2019

Veiligheid rondom de school	17
Verantwoording prestatieboxmiddelen	17
Hoofdstuk 6: Toelichting Financieel jaarverslag (zie aparte bijlage)	19
Inleiding	19
Gerealiseerde vermogensposities en behaalde financiële resultaten	19
Staat van baten en lasten en exploitatieverhoudingen	21
Belangrijkste ontwikkelingen van de baten	21
Belangrijkste ontwikkelingen van de lasten	21
Vergelijking realisatie 2018 met begroting 2018	22
Hogere baten	22
Hogere lasten	22
Toekomstige financiële ontwikkelingen, continuïteit & risico's	23
Exploitatie: meerjarenramingen 2019-2022	23
Actuele risico's en hun beheersing	25
Aandachtsgebied leerlingenaantal	26
Aandachtsgebied personele exploitatie	26
Overige risico's en algemene beheersingsmaatregelen	28
Treasuryverslag	28
Hoofdstuk 7: Toekomstparagraaf	29
Ontwikkeling leerlingenaantallen en personele bezetting	29
Toename en afname van de rijksinkomsten	29
Passend onderwijs	29
Huisvesting	30
Ontwikkeling salariskosten	30
Planning en control cyclus	30
Beleidsvoornemens	30
Risicoanalyse	30
Risico's in de toekomst	31

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Voorwoord

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar biedt u hierbij het jaarverslag 2018 aan. Het geeft u een beeld van een aantal ontwikkelingen die zich in dat kalenderjaar hebben voorgedaan.

In 2018 is het proces om te komen tot een nieuw strategisch beleidsplan (schoolontwikkelplan) afgerond. Het is tot stand gekomen in samenspraak met het team, het bestuur, de ouders en de medezeggenschapsraad.

Het schoolontwikkelplan is een planningsdocument voor de ontwikkeling van de school, het geeft richting aan, zonder ons op details vast te leggen. Het lerarenteam is in zes ontwikkel werkgroepen volop aan de slag om onze ambities en speerpunten verder vorm te geven.

Er ontstaat krapte op de arbeidsmarkt en dat is ook binnen onze school voelbaar. Er zijn geen invallers beschikbaar bij afwezigheid van personeel en steeds vaker moeten daarom personeelsleden die geen lesgevende taken hebben bijspringen. In 2018 is er extra geld beschikbaar gesteld aan het primair onderwijs om de salarissen te verhogen en de werkdruk te verlagen. Die middelen zijn echter onvoldoende om de problemen op te lossen.

Op financieel gebied werd een positief resultaat van € 31.985 geboekt. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Het hart van de school zijn de leerkrachten die elke dag zich weer inzetten om in een veilige omgeving de leerlingen les te geven, zodat zij zich naar hun vermogen kunnen ontwikkelen. Met veel passie en betrokkenheid werken zij aan onze missie:

Veelzijdig onderwijs in een uitdagende omgeving

Namens het bestuur,

Anja Hagedooren

directeur-bestuurder

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarneringsdoeleinden.

Hoofdstuk 1: Visie en missie

Veelzijdig ontwikkelen in een uitdagende omgeving

Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen talenten en verdient gelijke kansen om zijn talenten te ontwikkelen. Op de Bloemcampschool doet elk kind hiervoor de nodige kennis en vaardigheden op, zodat zij later goed voorbereid kunnen meedoen in de 21^e eeuwse samenleving.

Het is onze missie om de kinderen van de Bloemcampschool voor te bereiden op de uitdagingen van de 21e eeuw door ze een veelzijdige ontwikkeling te bieden in een uitdagende omgeving.

Op de Bloemcampschool:

1. Ontwikkel je een veelzijdige basis aan kennis en vaardigheden voor nu én voor later
2. Leer je die kennis en vaardigheden toe te passen in bekende en nog onbekende situaties
3. Leer je onafhankelijk en creatief te denken
4. Ontdek je hoe jij het beste leert, waar je goed in bent en waarin je nog verder uitgedaagd wil worden.

Wat mag je van ons verwachten?

1. Veiligheid in een positieve sfeer: we zien je, we horen je en we waarderen je!
2. Deskundige en betrokken leraren
3. Een moderne en uitdagende leeromgeving
4. Onderwijs dat past in de wereld van vandaag én morgen

Wat verwachten we van jou?

1. Dat je aandacht hebt voor anderen en voor je omgeving
2. Dat je verantwoordelijkheid neemt voor wat je zegt en wat je doet

Kernwaarden

Op onze openbare school is ieder kind en iedere leerkracht welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Ons onderwijs leert kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars meningen of overtuiging. Er wordt op basis van diversiteit en gelijkwaardigheid actief aandacht besteed aan overeenkomsten en verschillen tussen kinderen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting.

We werken aan en vanuit onze kernwaarden

- Samen
- Nieuwsgierig
- Verantwoordelijk
- Respectvol
- Betrokken
- Persoonlijk

Het goede goed doen

- Voor ons is kwaliteit een stralend kind dat samen met andere kinderen zichtbaar plezier heeft in leren, spelen en ontdekken!
- In onze school is vertrouwen de basis voor alles. We staan en gaan voor een open dialoog met kinderen, ouders, leerkrachten, de omgeving en ons netwerk
- We verantwoorden wat we doen en meten de resultaten van ons onderwijs.

Onderweg in de 21e eeuw

We hebben geconstateerd dat er veel is waar we trots op kunnen zijn. Het team van de Bloemcampschool is gedreven en er is een positieve teamcultuur. Ook op onze kinderen kunnen we trots zijn. Het zijn enthousiaste, kansrijke kinderen die gemiddeld genomen goed presteren. Zowel de Cito-scores als rapportages van de Inspectie bevestigen dit positieve beeld.

We zijn trots, maar ook ambitieus. We willen het goede behouden, maar beseffen ons tegelijkertijd dat de samenleving van ons vraagt dat we voortdurend anticiperen op ontwikkelingen en veranderingen en dat we ook actief mede vormgeven aan die verandering. Een veranderende samenleving vraagt veranderende scholen. Technologisering, globalisering, individualisering, diversiteit, flexibilisering en taakverbreding zijn ontwikkelingen en veranderingen waar we in ons onderwijs rekening moeten houden. We zien het als onze opdracht om bij te dragen aan de brede ontwikkeling van kinderen, zodat zij met elkaar verantwoordelijkheid nemen en kunnen nemen voor een goede toekomst. Het gaat daarbij niet alleen om het aanleren van kennis en vaardigheden, hoewel een stevige basis nodig blijft, maar ook om zelf zoeken en onderzoeken, weten wat je talenten zijn en weten hoe je het beste leert en jezelf voortdurend kan blijven ontwikkelen. Kortom we willen onze kinderen goed voorbereiden op de uitdagingen en kansen van de 21^e eeuw, die om 21^e eeuwse vaardigheden vraagt. In onze missie en visie hebben we dat verder uitgewerkt.

slo

Kennisnet

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoofdstuk 2: Organisatie

De school

De Bloemcampschool is in 1931 opgericht als een school voor openbaar onderwijs. Op onze openbare school is ieder kind en iedere leerkracht welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Ons onderwijs leert kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars meningen of overtuiging. Er wordt op basis van diversiteit en gelijkwaardigheid actief aandacht besteed aan overeenkomsten en verschillen tussen kinderen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting.

De leerlingen en hun ouders

De school ligt in het zuidelijk deel van Wassenaar en trekt ook leerlingen uit de omringende wijken. De ouders hebben overwegend een hogere opleiding genoten en hechten veel belang aan een goede en brede opleiding voor hun kinderen.

De Bloemcampschool heeft ruim 400 leerlingen. De Bloemcampschool telt 16 groepen van gemiddeld 28 leerlingen. De ouders van de school zijn over het algemeen sterk betrokken bij het onderwijs aan hun kind en bij de schoolactiviteiten.

Het team

De Bloemcampschool heeft een enthousiast en gedreven team met relatief veel jongere leerkrachten. De directeur-bestuurder vormt samen met de adjunct-directeur de directie van de Bloemcampschool. Naast de groepsleerkrachten die lesgeven aan deze groepen zijn er vakdocenten, intern begeleiders en een onderwijsassistent in dienst. De school wordt ondersteund door een administratieve kracht en een conciërge. Er is een managementteam dat bestaat uit de twee bouwcoördinatoren, de adjunct-directeur en de directeur-bestuurder.

Het bestuur

In 2008 is het openbaar onderwijs in Wassenaar verzelfstandigd. Voorheen was de gemeente Wassenaar het bevoegd gezag, sinds 2008 is het bevoegd gezag in handen van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar. De Bloemcampschool is de enige school van dit bevoegd gezag.

Bij de bestuurlijke inrichting is gekozen voor een bestuur dat in rolverdeling is opgedeeld in een algemeen bestuur (bestaande uit 4 personen) dat vooral een toezichthoudende functie heeft en een dagelijks bestuur (de directeur-bestuurder) die het beleid voorbereidt in samenspraak met de MR. Deze bestuurlijke inrichting voldoet aan de eisen van een (functionele) scheiding van bestuur en (intern) toezicht. Via de statuten, het bestuursreglement, het treasurystatuut en het directiestatuut zijn de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden van bestuur en directie helder geregeld.

Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling ziet er in 2018 als volgt uit:

Dhr. T.N.J. de Lange, voorzitter	toezichthoudend bestuurslid
Dhr. S. ten Hagen, gebouw & financiën	toezichthoudend bestuurslid
Mevr. N. Daniëls, onderwijs	toezichthoudend bestuurslid
Mevr. J.J. van Harinxma, personeel	toezichthoudend bestuurslid
Mevr. A.C. Hagedooren, directeur-bestuurder	uitvoerend bestuurslid

Toezichthoudend bestuur

Het toezichthoudend deel van het bestuur bestaat uit vier leden, waarvan twee ouders. De zittingstermijn van de leden is twee jaren voor de bestuursleden die een kind hebben op school en vier jaren voor de overige bestuursleden. Ieder lid is eenmaal herbenoembaar voor dezelfde periode.

Om hun taak, het houden van toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken en het terzijde staan van de directeur-bestuurder, goed uit te voeren vergaderde het bestuur in 2018 vijf maal.

Medezeggenschapsraad (MR)

SPOW heeft een MR bestaande uit drie teamleden en drie ouders. De vergaderingen zijn openbaar. Op elke vergadering is de directeur-bestuurder een deel van de vergadering als adviseur aanwezig. Van elke vergadering wordt een verslag gemaakt.

Hieronder vindt u de samenstelling van de MR in 2018:

Dhr. P. Kuiper, voorzitter	ouder
Mevr. A. Lorscheid, (tot 1-8-2018) voorzitter	ouder
Mevr. G. Nandoe, (per 1-8-2018) lid	ouder
Mevr. N. Leeftang, lid	ouder
Mevr. C. van Keulen, (tot 1-8-2018), lid	teamlid
Mevr. F. van Ede, (per 1-8-2018), secretaris	teamlid
Mevr. P. Pot, (tot 1-8-2018), lid	teamlid
Mevr. T. de Weert, (per 1-8-2018), lid	teamlid
Dhr. R. van Dijk, lid	teamlid
Mevr. A.C. Hagedooren, adviseur	directeur-bestuurder

Code goed bestuur

Bij de bestuurlijke inrichting is gekozen voor een bestuur dat in rolverdeling is opgedeeld in: Een algemeen bestuur (bestaande uit 4 personen) dat vooral een toezichthoudende functie heeft en een dagelijks bestuur (de directeur-bestuurder) die het beleid voorbereidt en vaststelt. Deze bestuurlijke inrichting voldoet aan de eisen van een (functionele) scheiding van bestuur en (intern) toezicht. De gehanteerde bestuursvorm voldoet aan "de code goed bestuur".

Klachtenregeling

De klachtenregeling is van toepassing als men met zijn klacht niet ergens anders terecht kan. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school worden in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenregeling.

De klachtenregeling is door het bevoegd gezag, met instemming van de MR, vastgesteld.

Er is een interne contactpersoon op school aanwezig: mevr. F. van Ede, daarnaast heeft de school een externe vertrouwenspersoon: mevr. J. Vrijmoet-Wiersma.

SPOW is aangesloten bij de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)

Klachten 2018: Er zijn geen klachten binnengekomen bij de vertrouwenspersoon.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoofdstuk 3: Ons onderwijs

Veelzijdig onderwijs

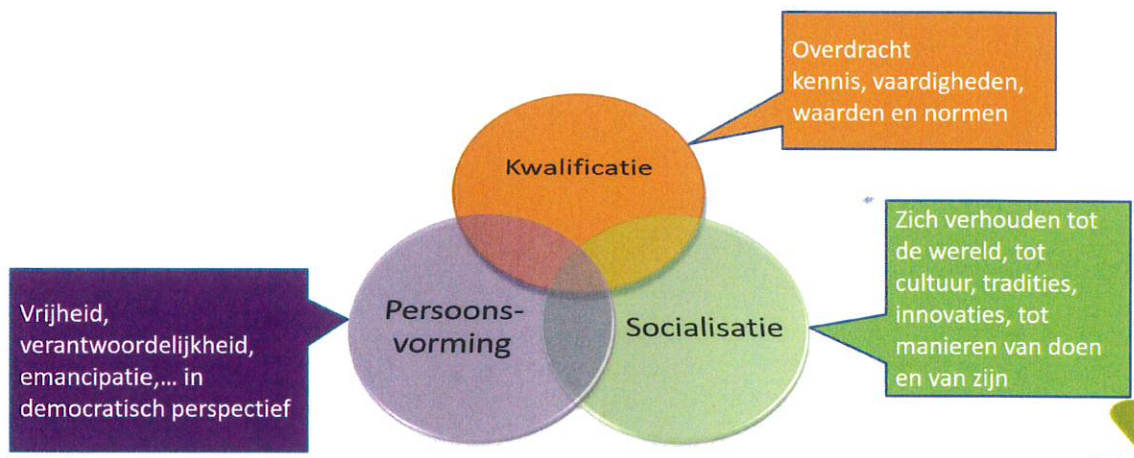
Het is onze missie om de kinderen van de Bloemcampschool voor te bereiden op de uitdagingen van de 21^e eeuw door ze een veelzijdig ontwikkeling te bieden. Bij de vraag wat we onder een veelzijdige ontwikkeling verstaan hebben we ons laten inspireren door het gedachtengoed van de onderwijspedagoog, Gert Biesta.

De veelzijdigheid van ons onderwijs komt tot zijn recht als het onderwijs gericht is op kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

- Kwalificatie, wij helpen leerlingen om de kennis, vaardigheden en houding te verwerven die nodig zijn in de 21^e eeuw.
- Persoonsvorming, we helpen kinderen om hun eigen wensen en ambities in het perspectief van hun eigen mogelijkheden en die van de samenleving te plaatsen. We leren kinderen ook om te gaan met (onvermijdelijke) teleurstellingen in het leven.
- Socialisatie, we leiden kinderen in de normen en waarden van de school en van de samenleving als geheel en leren hen de (spel)regels van goed samenleven. We helpen kinderen met burgerschapsonderwijs om zich te verhouden tot de grenzen die wij trekken als samenleving.

Waartoe dient onderwijs?

Volgens onderwijspedagoog & -filosoof Gert Biesta

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Passend onderwijs

Passend onderwijs is de manier waarop onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben binnen het reguliere onderwijs wordt georganiseerd. Het doel is dat zo ieder kind een passende onderwijsplek heeft. Door passend onderwijs kunnen meer kinderen, eventueel met extra ondersteuning, in het reguliere onderwijs blijven. Ieder kind verdient goed onderwijs. Goed onderwijs stelt kinderen in staat hun talenten te ontwikkelen en daagt hen uit om steeds een stap verder te zetten. Goede ondersteuning op de reguliere basisschool voorkomt dat kinderen aangewezen zijn op het speciaal (basis)onderwijs. Onze school is lid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden.

Handelingsgericht

De Bloemcampschool werkt vanuit de principes van handelingsgericht werken.

Ons onderwijs is erop gericht om kinderen concrete mogelijkheden in handen te geven om inhoud te geven aan de wereld om hen heen. Daarbij spelen veel vaardigheden een rol, waarvan taal/lezen, schrijven en rekenen tot de basisvaardigheden horen. De ontwikkeling van deze vaardigheden samen met de sociaal- emotionele ontwikkeling van de kinderen volgen we nauwlettend aan de hand van toetsen en observaties. Om tegemoet te komen aan de verschillen tussen kinderen wordt er gewerkt met groepsplannen op drie niveaus:

- basis
- extra ondersteuning,
- verrijking/verdieping

In de cyclus handelingsgericht werken (HGW) zet de school de volgende stappen:

- het verzamelen van gegevens uit toetsen, observatie, en gesprekken met leerlingen/ouders in het leerlingvolgsysteem Parnassys. De gegevens in Parnassys bieden inzicht in de geplande vaardigheidsgroei per leergebied, de groei van de leerlingen op meerdere toetsmomenten en de actuele stand van zaken met betrekking tot de factoren die de ontwikkeling en het leren van de leerlingen belemmeren en bevorderen;
- het signaleren van leerlingen die zich niet conform de verwachtingen of prognose ontwikkelen
- het benoemen van onderwijsbehoeften van leerlingen in het leerlingprofiel
- het clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften in subgroepen
- het doelgericht opstellen van een groepsplan op basis van de clustering
- het uitvoeren en evalueren van het groepsplan
- het afsluiten met groepsbesprekingen, monitoren en evalueren

Onze onderwijsdoelen – verdieping, verbreding en een doorlopende leerlijn

Gelet op de bovengemiddeld goede scores van onze leerlingen is het niet verwonderlijk dat we bij het herijken van onze onderwijsdoelen kijken hoe we een verbreding en verdieping kunnen aanbrengen in ons onderwijsaanbod. We hebben daarbij ontwikkeluitdagingen geformuleerd waarmee ontwikkelgroepen aan de slag gaan.

Ontwikkelgroep: Doorlopende lijn vanuit de onderbouw

In deze ontwikkelgroep hebben we gekeken naar de vraag hoe we de doorlopende lijn vanuit de onderbouw kunnen versterken, nadat we hier combinatiegroepen 1/2 hebben ingevoerd. De combinatiegroepen bieden een uitgelezen kans om het onderwijs in de onderbouw beter aan te laten sluiten op de leerlingen. Hierbij hebben we een externe specialist ingehuurd, die de leerkrachten hierbij ondersteund.

Ontwikkelgroep: Groepsdoorbrekend werken

Met deze ontwikkelgroep willen we groepsdoorbrekend werken realiseren en de leerlingen eigenaar maken van hun eigen leren. Door groepsdoorbrekend te werken wordt verbreding en verdieping van de leerstof mogelijk; de kinderen krijgen in kleine niveaugroepen efficiënt instructie. Naast groepsleerkrachten kunnen ook vakleerkrachten worden ingezet waardoor er meerdere niveaugroepen gecreëerd kunnen worden. Door de leerdoelen zichtbaar te maken, krijgen de leerlingen inzicht in hun leerproces.

Ontwikkelgroep: Uitdagend onderwijs

Uitdagend onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen is het volgende ontwikkeltraject. Dit vraagt om kennis bij de leerkrachten over wat een hoogbegaafde leerling is en hoe deze leerlingen te signaleren. Vervolgens zullen we ons onderwijsaanbod hierop aan moeten passen, door verrijkende leeractiviteiten (verdieping en/of verbreding) aan te bieden of het leeraanbod te compacten. Van belang is vast te stellen welke vorm van begeleiding wij willen/kunnen bieden en welke leerinhouden wij (hoog)begaafde leerlingen willen bieden. Met de vraag hoe we uitdagend onderwijs aan deze groep leerlingen kunnen bieden is een tweede ontwikkelgroep aan de slag gegaan.

Ontwikkelgroep: Digitalisering

In deze ontwikkelgroep wordt nagedacht over digitalisering binnen het onderwijs op de Bloemcampschool. Het gaat daarbij onder meer om ICT-basisvaardigheden en computational thinking. Ook mediawijsheid en informatievaardigheden spelen hierbij een rol. In 2018 zijn de groepen 4 en 5 ook gaan werken met de chromebooks. Nu hebben alle leerlingen van groep 4-8 een chromebook. We zijn in groep 5 gestart met het aanleren van blindtypen.

Ontwikkelgroep: Sociaal Emotioneel leren

Een sociaal veilige school is een school waar de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handeling van anderen wordt aangetast. Sinds enkele jaren maken wij, naar alle

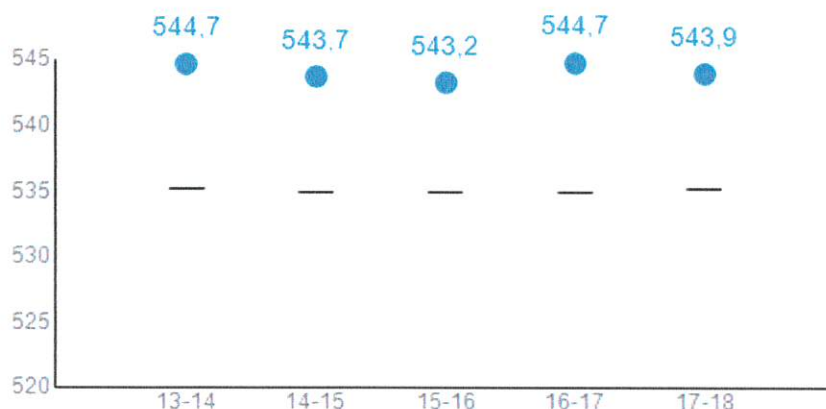

tevredenheid, gebruik van de methode 'KiVa'. Na een aantal jaar met KiVa te hebben gewerkt, kunnen wij concluderen dat dit een gedegen anti-pestmethode is. Echter, is er behoefte ontstaan om hiernaast aandacht te besteden aan Sociaal Emotioneel Leren (SEL). Wij willen onze kinderen vaardigheden aanleren vanaf groep 1 t/m groep 8 in een doorgaande leerlijn. Op deze manier wordt Sociaal Emotioneel Leren onderdeel van het curriculum op de Bloemcampschool.

Onderwijsprestaties

Als we kijken naar ons huidige onderwijsaanbod, dan blijkt uit analyses van de Cito-toets, de Eindcito en de adviezen voor het voortgezet onderwijs dat onze leerlingen aan de top scoren.

Cito-eind toets scores

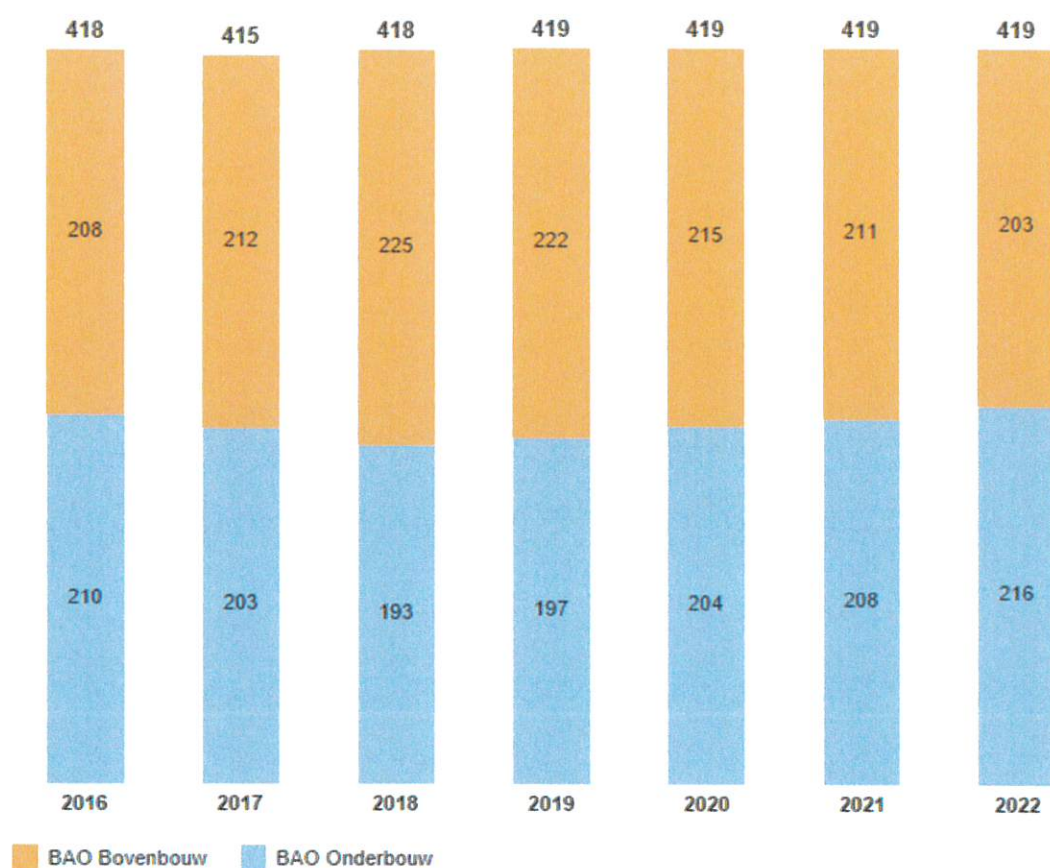

Uitstroom voortgezet onderwijs:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
VMBO-T	-	-	-	2(4%)	2 (4%)	2 (4%)
VMBO-T/HAVO	1 (2%)	2 (5%)	5(8%)	2 (4%)	3 (6%)	1 (2%)
HAVO	-	-	10(17%)	4(8%)	6 (12%)	9 (20%)
HAVO-VWO	18(32%)	15(24%)	16(27%)	12(24%)	5 (10%)	3 (7%)
VWO	39(67%)	27(61%)	28 (47%)	29 (59%)	35 (68%)	30 (67%)

Getallen leerlingen

Het is leerlingaantal is stabiel, waarbij het aantal leerlingen in de onderbouw toeneemt. Dit is een gunstige ontwikkeling. De tussentijdse schoolverlaters en zij -instromers in verband met verhuizingen zijn een onzekere factor ten aanzien van de leerlingenaantallen en een evenwichtige samenstelling van de groepen.

Flynth Audit B.V.
 Gewaarmerkt als staat waarop onze
 verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
 Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoofdstuk 4: Het personeel

Teamontwikkeling

We werken met een jong en dynamisch team. Er is bereidheid om te veranderen, te investeren en te vernieuwen. Het personeelsbeleid is erop gericht om de kwaliteiten van de medewerkers volop te benutten en te ontwikkelen. Het team werkt actief de speerpunten voor de komende jaren uit in ontwikkelgroepen. Op deze manier is er eigenaarschap en ontstaat er draagvlak.

Vanuit onze kernwaarden, ambities en onderwijsdoelen hebben we onze teamcompetenties tegen het licht gehouden en onderzocht waar we verdere verbeteringen kunnen aanbrengen. We hebben dit gedaan aan de hand van het ontwikkelmodel "Samen Leren Inhoud Geven" van School aan Zet. We hebben daarbij gekeken naar onze koers(vastheid), het gebruik van data en feedback, de lerende professional, het samen leren als team en georganiseerd leiderschap.

Tijdens de teambuildingsdag in 2018 zijn we verder gegaan met het verkennen van onze teamcompetenties. De volgende competenties zijn in kaart gebracht: koers en rol, kwaliteiten herkennen, communicatie, feedback, georganiseerd werken, innovatie en organisatiebewustzijn. Vervolgens hebben we ontwikkel uitdagingen geformuleerd waarmee de groep teamontwikkeling aan de slag is gegaan. Tijdens onze teamontwikkeling bijeenkomsten staan deze uitdagingen centraal.

Werkdrukmiddelen

Met het team is het gesprek gevoerd over de knelpunten die zij ervaren en de oplossingen die zij hiervoor hebben. Dit gesprek vond plaats met het gehele team van leraren, schoolleider en overig personeel. In het gesprek over de aanpak van de werkdruk is besproken welke maatregelen er in de school moeten worden genomen om de werkdruk te verminderen. Op basis van dit gesprek is een bestedingsplan opgesteld voor de inzet van de extra werkdrukmiddelen in 2018/2019. Dit bestedingsplan heeft de instemming van de MR. Het team heeft gekozen voor de inzet van extra leerkrachten. In het schooljaar 2018-2019 is er 1 FTE extra ingezet vanuit de werkdrukmiddelen

Personele ontwikkelingen en beschikbaarheid gekwalificeerd personeel

Medewerkers maken gebruik van teamscholing en/of individuele scholing. In 2018 deden twee leerkrachten een master. Aan een leerkracht is een lerarenbeurs toegekend, de andere leerkracht volgde een tweede master waardoor er geen gebruik kon worden gemaakt van de lerarenbeurs. Daarnaast hebben leerkrachten losse cursussen gevolgd via het aanbod van de schoolbegeleidingsdienst.

Elk jaar vinden er functioneringsgesprekken plaats. Met nieuwe personeelsleden vinden de gesprekken frequenter plaats en is er begeleiding in de vorm van coaching en een maatje.

Bij vacatureruimte is het op dit ogenblik makkelijk om gekwalificeerd personeel te werven. Veel leerkrachten vinden onze school een aantrekkelijke werkplek. De beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel is een zorg bij afwezigheid van de leerkracht. Vakleerkrachten worden dan ingezet en/of de groepen worden verdeeld, omdat er geen invallers beschikbaar zijn. Dit verhoogt de werkdruk op

de aanwezig leerkrachten en komt het onderwijsproces niet ten goede. De krapte op de arbeidsmarkt is een belangrijke reden waarom de leerkrachten in 2018 gingen staken.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Samen met een externe deskundige is een RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie) opgesteld. Met de externe deskundige is een rondgang door de school gemaakt en zijn er vragenlijsten ingevuld. Dit om de risico's op arbeidsomstandigheden binnen de school te inventariseren. Hoewel de RI&E een vereiste is vanuit de Arbowetgeving en dus gericht op de medewerkers, is er voor gekozen de risico's met betrekking tot de leerlingen eveneens te inventariseren. We hebben immers binnen het schoolgebouw ook met leerlingen te maken. Vanuit de inventarisatie heeft de school een plan van aanpak opgesteld om de risico's zoveel als mogelijk te beperken.

Kerngegevens personeel

In 2018 waren er gemiddeld 35 leerkrachten werkzaam in gemiddeld 26 FTE. Dit is 1 FTE hoger dan opgenomen in het bestuur formatieplan. Dit heeft te maken met de extra gelden vanuit het werkdrukakkoord. Aangezien deze informatie later beschikbaar kwam is dit niet opgenomen in het bestuur formatieplan.

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019-2020
Functies	WTF	WTF	WTF	WTF	WTF
onderwijzend pers. schaal 10					
onderwijzend pers. schaal 11	8,41	9,38	8,65	8,8	10,56
Totaal onderwijzend pers.	19,33	19,01	20,84	20,8	22,66
directie DCU	1	1	1	1	0,9
Directie AC	1	1	1	1	1
Totaal directie	2	2	2	2	1,9
Onderwijsonderst. Pers.	1,05	1,05	1,05	2,2	2,35
Totale formatie	22,38	22,06	23,89	25	26,91

De gemiddelde leeftijd in 2018 is 36,98.

	okt.2013	okt 2014	okt 2015	okt.2016	okt.2017	okt 2018
Gewogen gem. leeftijd	42,32	40,67	39,10	36,89	37,09	36,98

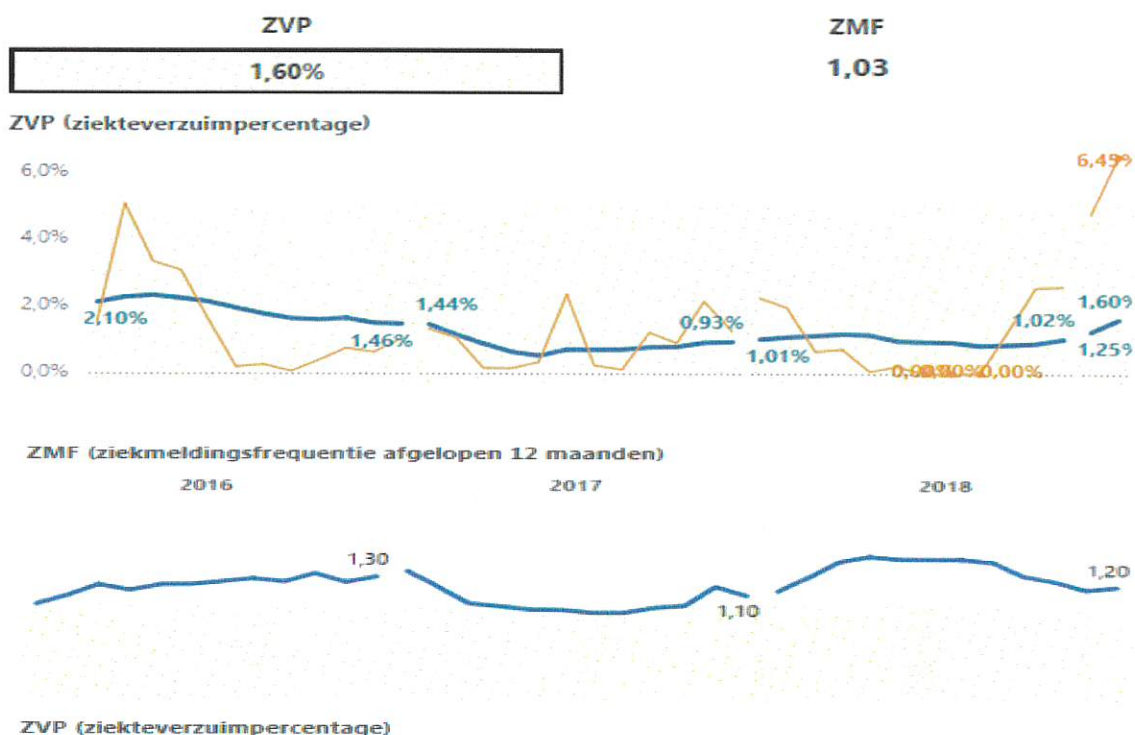
Door de uitstroom van oudere leerkrachten en de instroom van jongere leerkrachten ligt de gewogen gemiddelde leeftijd van leerkrachten op de Bloemcampschool onder het landelijk gemiddelde van 40,40 jaar.

Ziekteverzuim

De Bloemcampschool heeft een laag ziekteverzuim. Het ziekteverzuimpercentage was in 2018 1,60 en de ziektevermeldingsfrequentie was 1,03. Beide cijfers liggen ver onder het landelijk gemiddelde. De jaren ervoor laten hetzelfde beeld zien. De Bloemcampschool is eigen risicodragers.

De vervanging bij ziekte en zwangerschap is een knelpunt. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn er geen invallers te vinden. Klassen moeten daardoor regelmatig worden verdeeld of een leerkracht met extra taken vangt de klas op, waardoor de andere werkzaamheden blijven liggen.

Er is een extra leerkracht voor 0,5 FTE benoemd voor vervangingswerkzaamheden. Als er geen vervanging nodig is, kunnen er extra taken worden verricht, ter ondersteuning van de leerkrachten. De mogelijkheden van de inhuur via een uitzendbureau worden in kaart gebracht. Hierbij zijn de kosten een ingrijpende factor.

Privacy

In 2018 zijn wij aan de slag gegaan met ons privacy beleid en deze is in concept klaar. Alle ouders hebben een verklaring ondertekend waarin zij wel/of niet toestemming verlenen voor het verwerken van persoonsgegevens en het personeel is geïnformeerd. We hebben vooral kritisch naar onze organisatie gekeken en waar datalekken zitten of kunnen ontstaan. Met alle partijen die voor ons gegevens verwerken hebben wij een verwerkingsovereenkomst afgesloten. Wij beseffen ons dat het hier met name gaat om een bewustwordingsproces. Daarom zal dit onderwerp regelmatig onder de aandacht worden gebracht.

Hoofdstuk 5: Huisvesting en duurzaamheid

De school beschikt over een conciërge die zorgt voor het onderhoud van het gebouw en tevens kleine reparaties verricht. Daarnaast het houden van toezicht op onderhoudswerkzaamheden.

In 2018 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- plaatsen klapramen speellokaal in verband met ventilatie
- nieuwe verduisteringsgordijnen speellokaal (vervanging)
- vervanging van de keuken op de begaande grond
- schilderwerk aan de binnenzijde van het gebouw
- vervanging van de telefooncentrale

Huisvestingsplan gemeente Wassenaar

De gemeente Wassenaar is in 2018 gestart met het opstellen van een integraal huisvestingsplan. Alle schoolbesturen zijn hierbij betrokken onder begeleiding van een extern bureau. Er ligt nu een concept integraal huisvestingsplan.

Duurzaamheid

Eind 2017 is er een energieonderzoek uitgevoerd door de gemeente Wassenaar. De gemeente Wassenaar heeft stichting Stimular gevraagd de mogelijkheden in kaart te brengen. De maatregelen zijn in 3 soorten ingedeeld: zelfstandig moment, natuurlijk moment/kleine verbouwing en grootschalige verbouwing. De komende jaren gaan we onderzoeken welke maatregelen we kunnen uitvoeren en hoe we deze maatregelen kunnen inpassen in het meerjarenonderhoudsplan. De gemeente Wassenaar heeft geen extra gelden ter beschikking gesteld.

Veiligheid rondom de school

De veiligheid rondom het gebouw is een aandachtspunt, hierover zijn we met de wijkagent in gesprek om te komen tot structurele oplossingen.

Verantwoording prestatieboxmiddelen

De Bloemcampschool werkt structureel aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs. De prestatieboxmiddelen zijn bittere nood-zaak om de kwaliteit van het onderwijs op peil te brengen en te houden. De afgelopen jaren en het afgelopen verslagjaar hebben we dit gedaan door onderstaande strategische beleidsplannen uit te werken dan wel te verbeteren. Hieronder een korte opsomming per thema:

Talentontwikkeling

Onze missie: Veelzijdig ontwikkelen in een uitdagende omgeving. De leerkrachten geven hier samen met de specialist Uitdaging en ICT invulling aan. In 2018 zijn er plannen voor een ontdekklab ontwikkeld. In 2019 zijn deze uitgevoerd.

Duurzame onderwijsverbetering

We hebben ontwikkelgroepen waarin leerkrachten vormgeven aan de schoolontwikkeling. Het gaat om de volgende ontwikkelgroepen: groepsdoorbrekend, uitdaging, teamontwikkeling, kleuteronderwijs, ICT en sociaal emotioneel leren. De groepen werken planmatig, waarbij op grond van de evaluatie de doelen voor het komend schooljaar worden vastgesteld.

Professionele scholen

Er is aandacht voor cultuur en professionele ontwikkeling op de school in combinatie met werkdrukverlaging en professionele ruimte van de professionals in de school. In ons jonge team bieden we startende leerkrachten structurele begeleiding in de vorm van een externe coach en een maatje.

Doorgaande ontwikkelijnen

De overgang po-vo verloopt volgens afspraak. Regelmatig zijn we in gesprek om de overgang nog beter op elkaar af te stemmen.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoofdstuk 6: Toelichting Financieel jaarverslag (zie aparte bijlage)

Inleiding

In dit bestuursverslag wordt aandacht besteed aan de financiële resultaten van het boekjaar 2018. Deze resultaten worden op hoofdlijnen vergeleken met de begroting voor 2018 en de eerder behaalde resultaten in 2017. Het verslag bevat ook begrotingen betreffende latere jaren en het verslag toont op die manier een meerjarig financieel perspectief.

Het meerjarig voorspellen van financiële resultaten kent onzekerheden. Deze voorspellingen zijn dan ook een indicatie: een doorwerking van het meest waarschijnlijk financiële meerjarige scenario. Aan de basis van dat scenario liggen concrete beleidsvoornemens en investeringsplannen. De meerjarige ramingen helpen bij het toetsen van het financieel management en maken duidelijk of het uitgestippelde strategische beleid in financieel opzicht wellicht in de nabije toekomst wellicht aanpassing behoeft.

Gerealiseerde vermogensposities en behaalde financiële resultaten

Balans en ontwikkeling kapitaals- en vermogensposities

	2015	2016	2017	2018
Activa				
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	283.576	270.965	301.928	269.958
Financiële vaste activa	-	-	-	-
Vaste activa	283.576	270.965	301.928	269.958
Vorraden	-	-	-	-
Vorderingen	98.689	168.696	173.736	184.950
Effecten	-	-	-	-
Liquide middelen	1.090.013	942.290	1.011.379	1.051.923
Vlottende activa	1.188.702	1.110.986	1.185.115	1.236.873
Totale Activa	1.472.278	1.381.951	1.487.043	1.506.831
Passiva				
Eigen vermogen	913.334	944.207	1.003.133	1.035.118
Voorzieningen	382.491	253.687	261.922	276.493
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	176.453	184.057	221.988	195.220
Totale Passiva	1.472.278	1.381.951	1.487.043	1.506.831

Ontwikkelingen aan activazijde balans

De investeringen in materiele activa hadden in 2018 een omvang van € 22.716,-; het ging hierbij om investeringen in meubilair, schoolinventaris, ICT en duurzame leermiddelen. Doordat de investeringen in 2018 lager waren dan de afschrijvingen daalde per saldo de boekwaarde van de materiele vaste activa. De vorderingen zijn ultimo 2018 iets hoger dan in 2017. De tijdelijke stijging heeft vooral betrekking op vooruitbetaalde posten.

De stijging van de liquide middelen komt vooral voor rekening van het positieve jaarresultaat 2018 en de in vergelijking met de jaardotatie relatief lage onttrekkingen aan voorzieningen in 2018.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Passivazijde

Het eigen vermogen steeg door toevoeging van het positieve jaarresultaat van € 31.985, - aan de algemene reserves.

De omvang van de getroffen voorzieningen is ultimo 2018 iets hoger dan in 2017. In 2018 waren de onttrekkingen (€ 30.252, -) aan de voorziening voor groot onderhoud conform de meerjarige onderhoudsplanning lager dan de overeengekomen jaarlijkse dotatie (€ 50.000, -). De voorziening voor jubilea-uitkeringen aan het personeel daalde in 2018. De jaardotatie bedroeg € 9.187, -. De onttrekkingen aan deze voorzieningen waren in 2018 € 14.364, -. Per saldo daalde deze voorziening dan ook.

De kortlopende schulden zijn ultimo 2018 lager dan ultimo 2017. Het gaat hier om een tijdelijke schommeling in het betaalritme van crediteuren; schommelingen die van jaar tot jaar ontstaan door kleine variaties in het daadwerkelijke betaalmoment van crediteuren.

Relevante kengetallen

De balans van 31 december 2018 en de onderstaande kengetallen maken duidelijk dat Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar qua omvang en samenstelling gezonde kapitaals- en vermogensposities heeft.

<i>Vermogensbeheer</i>	<i>signaal</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
solvabiliteit 2	< 30%	88%	87%	85%	87%
kapitalisatiefactor	50%	70%	70%	71%	67%
<i>Budgetbeheer</i>	<i>signaal</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
liquiditeit (current ratio)	< 0,75	6,7	6,0	5,3	6,3
netto werkkapitaal	< 0%	48,9%	47,0%	46,2%	46,6%
<i>Weerstandsvermogen</i>	<i>signaal</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
weerstandsvermogen I	< 10%	44%	48%	48%	46%
weerstandsvermogen PO	< 5% - 20% >	35%	36%	35%	36%

Weerstandsvermogen = eigen vermogen/ totale baten

Weerstandsvermogen PO = (eigen vermogen – materiele vaste activa)/ Rijksbijdragen OCW

De kengetallen in de bovenstaande tabel laten zien dat o.a. de **solvabiliteit** boven de door de inspectie gehanteerde minimumwaarde van 30% ligt. De solvabiliteit laat dan ook weinig te wensen over.

De **liquiditeit** is ten opzichte van 2018 gestegen. De current ratio ligt boven de door de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde minimumwaarde. De liquiditeit is dan ook goed. Hierbij past wel de kanttekening dat juist bij kleinere onderwijsinstellingen deze ratio vaak een vertekend beeld geeft. In nominaal opzicht kent onze liquiditeit duidelijk grenzen. Het **weerstandsvermogen** op 31 december 2018 wijkt nauwelijks af van deze vermogensverhouding op 31 december 2017. Ook voor het weerstandsvermogen geldt dat de waarde boven de door de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde minimumwaarde ligt.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Staat van baten en lasten en exploitatieverhoudingen

Gerealiseerd resultaat 2018 versus gerealiseerd resultaat 2017

In de financiële paragrafen van dit bestuursverslag gaat de aandacht vooral uit naar een vergelijking van de in 2018 gerealiseerde baten en lasten met de eerdere begroting van die baten en lasten. Toch willen we volledigheidshalve ook enige aandacht besteden aan een vergelijking op hoofdlijnen van de realisatie 2018 met de realisatie 2017.

bedragen x 1.000	Realisatie 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Realisatie 2017	verschil	verschil
	in €	in %	in €	in %	in €	in %
Baten						
Rijksbijdragen	2.130	95,3%	1.998	95,9%	132	-0,5%
Overige overheidsbijdragen	37	1,7%	36	1,7%	1	-0,1%
Overige baten	67	3,0%	50	2,4%	17	0,6%
Totaal baten	2.234	100,0%	2.084	100,0%	150	
Lasten						
Personeelslasten	1.764	79,0%	1.612	77,4%	152	1,6%
Afschrijvingen	55	2,5%	58	2,8%	-3	-0,3%
Huisvestingslasten	150	6,7%	152	7,3%	-2	-0,6%
Overige lasten	233	10,4%	204	9,8%	29	0,6%
Totaal lasten	2.202	98,6%	2.026	97,2%	176	
Saldo baten en lasten	32	1,4%	58	2,8%	-26	
Financiële baten en lasten	-	0,0%	1	0,0%	-1	0,0%
Resultaat	32	1,4%	59	2,8%	-27	

Belangrijkste ontwikkelingen van de baten

De stijging van de Rijksbijdragen in 2018 heeft vooral te maken met na-ijlende aanpassingen en indexeringen van de personele lumpsumbekostiging en de toekenning van werkdrukmiddelen.

De overige overheidsbijdragen waren in 2018 vrijwel gelijk aan die van 2017.

De overige baten waren in 2018 hoger dan in 2017. Dit werd vooral veroorzaakt door hogere ouderbijdragen voor TSO. In 2018 is besloten om bij de TSO af te zien van de inzet van vrijwilligers en voortaan professionele krachten in te huren. De ouderbijdrage voor TSO is om die reden verhoogd.

Belangrijkste ontwikkelingen van de lasten

De stijging van de personeelslasten in 2018 is vooral het gevolg van aanpassingen in de cao-lonen en de formatieve verruiming van onderwijsondersteunend personeel.

De totale afschrijvingslasten weken in 2018 weinig af van het niveau in 2017.

De huisvestingslasten waren in 2018 per saldo iets lager dan in 2017. De uitgaven voor energie en klein onderhoud waren lager dan in 2017 en deze meevallers compenseerden de in vergelijking met 2017 hogere dotatie aan de voorziening voor groot onderhoud.

De stijging van de overige lasten werd vooral veroorzaakt door hogere uitgaven voor TSO (zie eerdere opmerking over professionalisering van de TSO) en extra uitgaven voor het leasen van Chromebooks en koffiezetapparaten.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Vergelijking realisatie 2018 met begroting 2018

Het saldo van de in 2018 daadwerkelijk gerealiseerde baten en lasten wijkt in positieve zin af van wat voor 2018 werd begroot.

bedragen x 1.000	Realisatie 2018	Realisatie 2018	Begroot 2018	Begroot 2018	verschil	verschil
	in €	in %	in €	in %	in €	in %
Baten						
Rijksbijdragen	2.130	95,3%	1.989	95,4%	141	-0,1%
Overige overheidsbijdragen	37	1,7%	36	1,7%	1	-0,1%
Overige baten	67	3,0%	53	2,5%	14	0,5%
Totaal baten	2.234	100,0%	2.078	99,7%	156	
Lasten						
Personeelslasten	1.764	79,0%	1.627	78,1%	137	0,9%
Afschrijvingen	55	2,5%	56	2,7%	-1	-0,2%
Huisvestingslasten	150	6,7%	156	7,5%	-6	-0,8%
Overige lasten	233	10,4%	242	11,6%	-9	-1,2%
Totaal lasten	2.202	98,6%	2.081	99,9%	121	
Saldo baten en lasten	32	1,4%	-3	-0,1%	35	
Financiële baten en lasten	-	0,0%	1	0,0%	-1	0,0%
Resultaat	32	1,4%	-2	-0,1%	34	

Hieronder treft u een toelichting aan. De toelichting beperkt zich tot de belangrijkste verschillen.

Hogere baten

De Rijksbijdragen vielen hoger uit door na-ijlende indexeringen in de Rijksbekostiging, groeibekostiging en een uitbreiding van de prestatiebox- en werkdrukmiddelen. Ook de overige baten waren in 2018 hoger dan werd begroot. De ouderbijdragen voor TSO waren in 2018 hoger dan begroot. Het in 2018 genomen besluit om de TSO te professionaliseren maakte een opwaartse bijstelling van de ouderbijdrage voor deze opvang noodzakelijk.

Hogere lasten

De werkelijke personeelskosten waren in 2018 hoger dan werd begroot. Deze stijging van de loonkosten werd vooral veroorzaakt door stijgingen van de cao-lonen en hogere uitgaven voor zwangerschapsverlof. Ook werd in 2018 gedoteerd aan de voorziening voor personeelsjubilea. Onderwijsprofessionals en werd een risicoanalyse uitgevoerd in het kader van arbozorg. De afschrijvingen op materiele vaste activa weken in 2018 nauwelijks af van hetgeen werd begroot. De huisvestingslasten waren in 2018 per saldo iets lager dan begroot. Dit kwam vooral door meevallende uitgaven voor energie en schoonmaak. De overige lasten waren eveneens lager dan begroot. De kosten van ICT, leermiddelen en leermiddelenlicenties waren hoger dan werd begroot. Dat de overige lasten per saldo toch lager uitvielen dan begroot kwam door het tijdelijk uitstellen van enkele omvangrijke uitgaven voor onderwijsprojecten. In de laatste maanden van 2018 gaf het managementinformatiesysteem ten onrechte aan dat 2018 zou worden afgesloten met een verlies als tegenmaatregelen uit zouden blijven. Deze informatie was reden voor uitstel van enkele bijzondere uitgaven. Inmiddels is de systeemfout achterhaald en hersteld en blijkt dat er in 2018 toch ruimte was voor dergelijke uitgaven. De geplande uitgaven zullen dan ook zo spoedig mogelijk in 2019 alsnog worden gedaan. Dit zal ertoe leiden dat het resultaat over 2019 lager zal uitvallen dan begroot.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Toekomstige financiële ontwikkelingen, continuïteit & risico's

Exploitatie: meerjarenramingen 2019-2022

De onderstaande tabel toont de, in de nabije toekomst te verwachten baten en lasten. Een dergelijke meerjarige voorspelling kent per definitie onzekerheden. Het getoonde financiële beeld is dan ook te beschouwen als een indicatie van de financiële ontwikkeling op hoofdlijnen.

	<i>jaarrekening</i> 2018	<i>begroting</i> 2019	<i>begroting</i> 2020	<i>begroting</i> 2021	<i>begroting</i> 2022
Baten					
Rijksbijdragen	2.130.267	2.195.363	2.199.956	2.215.185	2.222.124
Overige overh.bijdragen en -subs.	36.912	36.653	37.200	37.800	38.400
Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-
Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
Overige baten	66.472	70.300	70.300	65.300	65.300
totaal baten	2.233.651	2.302.316	2.307.456	2.318.285	2.325.824
Lasten					
Personeelslasten	1.764.383	1.845.195	1.851.121	1.855.830	1.882.125
Afschrijvingen	54.686	52.421	50.215	46.461	40.371
Huisvestingslasten	149.544	157.700	156.700	156.700	156.700
Overige lasten	233.367	266.600	246.400	249.600	241.500
doorbetalingen aan schoolbesturen	-	-	-	-	-
totaal lasten	2.201.980	2.321.916	2.304.436	2.308.591	2.320.696
Saldo baten en lasten	31.671	19.600-	3.020	9.694	5.128
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	314	250	250	250	250
Financiële lasten	-	-	-	-	-
Saldo financiële baten en lasten	314	250	250	250	250
Resultaat	31.985	19.350-	3.270	9.944	5.378
Buitengewoon resultaat	-	-	-	-	-
Netto resultaat	31.985	19.350-	3.270	9.944	5.378

In de begrotingsperiode 2019-2022 wordt in totaliteit gestreefd naar een evenwicht tussen baten en lasten of een (bescheiden) positief saldo van deze baten en lasten zodat er ruimte is voor aanvullende beleidsplannen en extra investeringen in m.n. het oplossen en voorkomen van problemen bij vervanging bij ziekte of vrij-roostering voor professionaliseringsactiviteiten.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmaakt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

<i>Exploitatietekeningen</i>	<i>benchmark</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
rijksbijdragen / totale baten	93,3%	95,4%	95,4%	95,3%	95,6%	95,5%
overige overheidsbijdragen / totale baten	2,9%	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%	1,7%
overige baten/ totale baten	3,7%	3,0%	3,1%	3,0%	2,8%	2,8%
personele lasten/ totale baten (max. 90%)	80,4%	79,0%	80,1%	80,2%	80,1%	80,9%
totale baten/ rijksbijdragen	107,2%	104,9%	104,9%	104,9%	104,7%	104,7%
totale lasten/ rijksbijdragen	106,1%	103,4%	105,8%	104,7%	104,2%	104,4%
personele lasten/ rijksbijdragen (max. 95%)	86,2%	82,8%	84,0%	84,1%	83,8%	84,7%
materiële lasten/ rijksbijdragen	19,9%	20,5%	21,7%	20,6%	20,4%	19,7%
huisvestingsratio (max. 10%)	7,5%	6,8%	6,9%	6,9%	6,9%	6,8%
materiële vaste activa per leerling	€ 1.023	€ 646	€ 670	€ 600	€ 509	€ 413
<i>Budgetbeheer</i>	<i>signaal</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
rentabiliteit	< 10%	1,4%	-0,8%	0,1%	0,4%	0,2%
rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	< 0%	1,9%	1,1%	0,2%	-0,1%	0,3%

De bovenstaande tabel toont redelijk stabiele baten- en lastenverhoudingen en een gezonde verhouding tussen structurele (rijks)baten en structurele personele lasten.

In verhouding tot landelijke gemiddelden valt op dat het procentuele aandeel van de materiële lasten wat hoger is. Dit is kenmerkend voor een relatief klein schoolbestuur. Voor de kleinere schoolbesturen is een zekere terughoudendheid betreffende personele uitgaven daarom een voorwaarde om tot een duurzaam sluitende exploitatie te komen.

De materiële vaste activa per leerling nemen geleidelijk af. Dit komt vooral doordat in toenemende mate duurzame leermiddelen niet in eigendom worden aangeschaft maar gehuurd. Naar verwachting is er voor wat betreft 2022 een bijstelling nodig van de bestaande investeringsplannen. Deze bijstelling zal leiden tot hogere investeringen. De snelle daling van de materiële vaste activa per leerling komt dan ten einde.

Balans: meerjarenramingen 2019-2022

	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Activa					
Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	269.958	280.537	251.322	213.461	173.090
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Vaste activa	269.958	280.537	251.322	213.461	173.090
Vorraden	-	-	-	-	-
Vorderingen	184.950	184.950	184.950	184.950	184.950
Effecten	-	-	-	-	-
Liquide middelen	1.051.923	1.017.808	986.659	1.032.942	1.077.169
Vlottende activa	1.236.873	1.202.758	1.171.609	1.217.892	1.262.119
Totale Activa	1.506.831	1.483.295	1.422.931	1.431.353	1.435.209
Passiva					
Eigen vermogen	1.035.118	1.015.768	1.019.038	1.028.982	1.034.360
Voorzieningen	276.493	272.307	208.673	207.151	205.629
Langlopende schulden	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	195.220	195.220	195.220	195.220	195.220
Totale Passiva	1.506.831	1.483.295	1.422.931	1.431.353	1.435.209

In de bovenstaande balansvoorspellingen voor 2019 tot en met 2022 werd rekening gehouden met de navolgende investeringen en met de onderstaande dotaties en onttrekkingen aan de voorzieningen. Er wordt bij dit alles uitgegaan van de officieel vastgestelde meerjarenbegroting en

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

het hierin opgenomen niveau van dotaties aan de onderhoudsvoorziening.

Specifieke informatie voor meerjarenbalans	2018	2019	2020	2021	2022
Materiele Vaste Activa per 01-01	301.928	269.958	280.537	251.322	213.461
Investerings	22.716	63.000	21.000	8.600	-
-/- Afschrijvingen	54.686	52.421	50.215	46.461	40.371
stand per 31-12	269.958	280.537	251.322	213.461	173.090
Stand voorzieningen per 01-01	261.922	276.493	272.307	208.673	207.151
Dotatie voorziening groot onderhoud	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
-/- Onttrekking voorziening groot onderhoud	30.252	54.186	113.634	51.522	51.522
Dotatie voorziening personeel	9.187	-	-	-	-
-/- Onttrekking voorziening personeel	14.364	-	-	-	-
Dotatie voorziening overig	-	-	-	-	-
-/- Onttrekking voorziening overig	-	-	-	-	-
stand per 31-12	276.493	272.307	208.673	207.151	205.629

De navolgende kapitaals- en vermogenskengetallen maken duidelijk dat Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar naar verwachting ook in de nabije toekomst goede kapitaals- en vermogensposities zal behouden.

<i>Vermogensbeheer</i>	<i>signaal</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
solvabiliteit 2	< 30%	87%	87%	86%	86%	86%
kapitalisatiefactor	50%	67%	64%	61%	61%	61%
<i>Budgetbeheer</i>	<i>signaal</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
liquiditeit (current ratio)	< 0,75	6,3	6,2	6,0	6,2	6,5
netto werkkapitaal	< 0%	46,6%	43,8%	42,3%	44,1%	45,9%
<i>Weerstandsvermogen</i>	<i>signaal</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
weerstandsvermogen I	< 10%	46%	44%	44%	44%	44%
weerstandsvermogen PO	< 5% - 20% >	36%	33%	35%	37%	39%

De **solvabiliteit**, het **weerstandsvermogen** en **liquiditeit** liggen in de gehele begrotingsperiode boven de door de inspectie gehanteerde signaleringswaarden. Hierbij past wel de kanttekening dat procentuele kengetallen juist bij kleinere onderwijsinstellingen al snel de indruk kunnen wekken dat de vermogenspositie meer dan toereikend is. In nominaal opzicht is dat vermogen en de liquiditeit echter toch relatief bescheiden.

Actuele risico's en hun beheersing

In deze risicoparagraaf staan we per aandachtsgebied stil bij de belangrijkste, actuele zakelijke risico's en we geven daarbij tevens aan of en hoe we deze risico's nog beter kunnen beheersen. De besproken aandachtsgebieden zijn:

- Aandachtsgebied leerlingenaantal
- Aandachtsgebied bekostiging
- Aandachtsgebied personele exploitatie
- Aandachtsgebied materiele exploitatie
- Aandachtsgebied bedrijfsvoering en (administratieve) organisatie

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Aandachtsgebied leerlingenaantal

In de meerjarenbegroting 2019-2022 wordt uitgegaan van een stabiel leerlingenaantal en een goede bezetting van de groepen. Het aantal leerlingen in de onderbouw stijgt en dat is een goed teken. De school heeft een goede bekendheid en reputatie. De gemeentelijke prognoses en ook eigen ramingen gaan uit van stabilisatie of zelfs groei. De tussentijdse schoolverlaters en zij -instromers in verband met verhuizingen vormen wel een onzekere factor ten aanzien van de leerlingenaantallen en een evenwichtige samenstelling van de groepen. Per saldo zien we echter geen reden om in de begrotingen voorzichtigheidshalve uit te gaan van een daling van het leerlingenaantal

Aandachtsgebied bekostiging

De omvang van onze school en de kenmerken van de leerlingenpopulatie maken de stichting minder afhankelijk van allerlei bekostigingstoelagen. Een vereenvoudiging van de bekostiging – en daarvoor is een politiek draagvlak – zou op termijn kunnen leiden tot een bekostiging die geen of niet voldoende rekening houdt met de leeftijdskenmerken van de personeelsformatie van een individuele onderwijsinstelling. Of de leeftijd van de personeelsformatie van onze stichting op het moment van een dergelijke vereenvoudiging ongunstig afwijkt van dat gemiddelde is op dit moment niet voorspellen. Bij een invoering van een nieuwe bekostiging zullen naar het zich laat aanzien echter langdurige compensatieregelingen van kracht zijn. We gaan daarom op dit moment geen bijzondere beheersmaatregelen treffen om de impact van een mogelijke bekostigingsvereenvoudiging te verkleinen.

Het kabinet stelt in de jaren vanaf 2018 extra middelen ter beschikking ter verlaging van de werkdruk en voor de financiële dekking van nieuwe cao-afspraken. De exacte omvang van deze middelen kon bij het samenstellen van de meerjarenbegroting 2019-2022 nog niet worden voorzien. Het blijkt soms ook niet eenvoudig om deze instromende extra middelen al in het jaar van hun ontvangst volledig in te zetten. We gaan ervan uit dat deze extra middelen zoveel mogelijk in hun jaar van toekenning zullen worden ingezet voor formatie en professionalisering en dat deze extra middelen dus niet zullen leiden tot onverwachts hoge positieve saldi van baten en lasten.

Aandachtsgebied personele exploitatie

We blijven in de periode 2019-2022 - net als in eerdere jaren - de hand houden aan een gezonde verhouding tussen structurele baten en structurele personele lasten.

Dit moet ervoor zorgen dat – in combinatie met tijdelijke benoemingen en tijdelijke inhuur – de formatieflexibiliteit voldoende blijft om binnen een redelijke termijn te kunnen reageren op dalingen in het leerlingaantal. We zullen bij dit alles waken voor werkdrukveranderingen en we zullen de voor werkdrukverlaging en professionalisering beschikbare middelen conform hun doel uitgeven; dit alles in overleg met de personele geledingen.

Bij vacatureruimte is het op dit ogenblik makkelijk om gekwalificeerd personeel te werven. Veel leerkrachten vinden onze school een aantrekkelijke werkplek. De beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel is echter wel een zorg bij afwezigheid van de leerkracht. Vakleerkrachten worden dan ingezet en/of de groepen worden verdeeld, omdat er geen invallers beschikbaar zijn. Dit verhoogt de werkdruk op de aanwezig leerkrachten en komt het onderwijsproces niet ten goede

Dit is mede reden om al binnen de formatie 0,5 fte vrij te roosteren voor vervanging. Onze stichting zal met ingang van 2019 ook gebruik gaan maken van een regionale vervangingspool, al leidt dit tot extra kosten. Adequate vervanging gaat ons echter boven alles.

Flynth Audit B.V.

Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

De gemiddelde leeftijd van onze formatie daalt al enige tijd en deze relatief jongere formatie leidt tot een stijging van de kosten voor zwangerschapsverlof. De kosten van dit verlof kunnen echter ten dele uit werknemersverzekeringen worden bestreden. Het kan in de nabije toekomst onderwijskundig noodzakelijk zijn om de vaste formatie verder uit te breiden zodat er binnen het eigen team ruimte is voor vervangingsuren en de afhankelijkheid van externe vervangers afneemt. Vanzelfsprekend is er een dergelijke structurele formatie-uitbreiding in financieel opzicht een risico. De onderwijskundige voordelen zijn echter evident en een dergelijke maatregel kan het ook gemakkelijker maken om jonge leerkrachten al in een vroeg stadium aan ons te binden. Gelet op de goede vermogenspositie is een dergelijk beleid tot op zekere hoogte verantwoord. We zullen echter te allen tijde proberen een goed evenwicht te vinden tussen uitbreiding van de eigen formatie en het doen van een beroep op de regionale vervangingspool.

Aandachtsgebied materiele exploitatie

Sinds 2014 is de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen verschoven van gemeenten naar onderwijsinstellingen. De materiele bekostiging is aangepast aan die verantwoordelijkheid, maar het is een publiek geheim dat die aanpassing in vele gevallen niet toereikend is om alle uitgaven voor dat buitenonderhoud te dekken. Een eerste actualisatie van de meerjarige onderhoudsplannen maakte al ultimo 2016 duidelijk dat het niveau van de dotaties aan de onderhoudsvoorziening dient te stijgen. In de meerjarenbegroting 2019-2022 wordt daarom rekening gehouden met hogere dotaties aan de voorziening Groot Onderhoud. In 2019 zal het meerjarige onderhoudsplan weer worden geactualiseerd; dit om onverwachtse tegenvallers zoveel mogelijk te voorkomen. In de begroting 2019-2022 is vooruitlopend daarop al rekening gehouden met extra investeringen in het kindvriendelijker maken van de schoolhal, aanpassingen van het computerlokaal en de aanschaf van led-buitenverlichting.

We zullen in 2019 ook de meerjarige investeringsbegroting opnieuw actualiseren. In de begroting 2019 is vooruitlopend daarop al rekening gehouden met extra uitgaven voor Chromebooks en nieuwe methoden voor rekenen en sociaal-emotioneel leren.

Aandachtsgebied bedrijfsvoering & organisatie

De personele en financiële administratie is uitbesteed aan een gespecialiseerd administratiekantoor dat tevens een belangrijke rol speelt bij de inrichting en gedeeltelijke uitvoering van ons betalingsverkeer. Dit draagt bij aan een goede administratieve organisatie en interne controle. Ons management control systeem bevat altijd de volgende onderdelen:

- Strategische beleidsplannen (meerjarig) en meerjarige begrotingen;
- Uitwerking van de strategie door het waar mogelijk benoemen van prestatie-indicatoren (onderwijs, personeel & financiën) en normstellingen;
- Uitwerking van het meerjarige beleid in jaarplannen en jaarbegrotingen;
- Het vastleggen van verantwoordelijkheden, bevoegdheden en handelingswijzen in protocollen en procedures;
- Het tussentijds signaleren van (financiële) afwijkingen, het analyseren van oorzaken en het vaststellen van de gewenste bijsturing; dit alles aan de hand van maand- en/of kwartaalrapportages;

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Het periodiek rapporteren over bereikte resultaten en ingezette budgetten aan het bestuur.

Een accountant controleert onze jaarrekening en geeft vervolgens een controleverklaring af.

Ook in 2018 is de jaarrekening door de accountant goedgekeurd en waren er geen bijzondere op- of aanmerkingen.

De interne beheersing ligt vast in het treasurystatuut enerzijds en in de rapportage-afspraken met het toezichthoudend bestuur over actuele ontwikkelingen anderzijds. Door de korte lijnen en de brede wijze van informeren van het bestuur volstaat dit om indien nodig bij te kunnen sturen.

Overige risico's en algemene beheersingsmaatregelen

Waar mogelijk worden bovenstaande risico's verkleind door het treffen van specifieke maatregelen.

Ook treffen we maatregelen met een meer algemene werking. Het gaat dan vooral om het aanleggen en aanhouden van risicobuffers voor het opvangen van financiële tegenvallers.

Rol risicobuffers

De meerjarige begrotingen van kapitaals- en vermogenskengetallen maken duidelijk dat onze stichting toereikende buffers heeft en een gezonde financieringsstructuur kent.

Het aanhouden van adequate buffers is echter slechts een van de pijlers van ons risicomanagement en moet vooral gezien worden als een middel dat bij tegenvallers tijd geeft zodat andere saneringsmaatregelen hun werk kunnen doen. De aanwezigheid van financiële buffers mag er in ieder geval niet toe leiden dat we de beheersing van risico's verwaarlozen.

Het aanleggen en aanhouden van financiële risicobuffers is wat ons betreft alleen te rechtvaardigen voor risico's die:

- a) niet op andere manieren of niet snel genoeg beheersbaar zijn;
- b) niet of onvoldoende voorzien kunnen worden;
- c) en een duidelijke financiële impact hebben.

Het gaat dan m.n. om instabiliteit in de bekostiging, onder-indexering in de bekostiging en grote fluctuaties in de leerlingenaantallen. Buffers kunnen worden aangesproken indien alle andere maatregelen niet snel genoeg werken.

Treasuryverslag

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar ziet het als haar verantwoordelijkheid om tijdelijk beschikbare middelen en de meer langdurig en in liquide vorm aan te houden reserves en voorzieningen op risicomijdende wijze te beleggen en bij dit alles de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur nauwkeurig te volgen.

Het uitgangspunt van het treasurybeleid is het op peil houden van het eigen vermogen, en het bewaken van een goede liquiditeit van de organisatie. Het beleid is vastgelegd in een geactualiseerd treasurystatuut. Het treasurybeleid is erop gericht om een zo hoog mogelijk rendement te combineren met een zo laag mogelijk risico. Bij dit alles wordt rekening gehouden met de aard, eventuele looptijd en beschikbaarheid van middelen. In de praktijk wordt invulling gegeven aan dit profiel door gebruikmaking van (maand)deposito's en rentedragende spaarrekeningen.

Er hebben zich in het verslagjaar 2018 geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. En ook in de periode 2019-2022 worden gelet op de in de begrotingen opgenomen baten, lasten, investeringen, dotaties

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

en onttrekkingen geen liquiditeitstekorten verwacht.

De rentetarieven blijven naar het zich laat aanzien in de nabije toekomst onder druk staan. De rentebaten in deze periode 2019-2022 zijn daardoor lager zijn dan de inflatie en de koopkracht van ons vermogen staan dan onder druk. We blijven echter andere, meer risicovolle beleggingen uitdrukkelijk mijden.

Hoofdstuk 7: Toekomstparagraaf

Ontwikkeling leerlingenaantallen en personele bezetting

Volgens de onderstaande prognoses van de school voor de jaren 2019 t/m 2022 zal het leerlingenaantal gelijk blijven. De onderstaande tabel maakt tevens duidelijk hoe de personele formatie (2019: inclusief vervanging) zich naar verwachting gaat ontwikkelen.

Alle onderstaande gegevens waren uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2019-2022.

Ontwikkeling leerlingenaantal en formatie	2019	2020	2021	2022
leerlingenaantal	419	419	419	419
FTE Formatie DIR	2,0000	2,0000	2,0000	2,0000
FTE Formatie OP	22,3458	21,9900	21,5900	21,5900
FTE Formatie OOP	2,2634	2,1467	2,1467	2,1467
Totaal FTE	26,6092	26,1367	25,7367	25,7367

Toename en afname van de rijksinkomsten

De verwachting is dat de rijksinkomsten in de komende jaren aanzienlijk zullen stijgen. Het Rijk stelt extra middelen ter beschikking voor o.a. werkdrukverlaging en salarisverbetering. Deze stijgingen zijn nog niet of slechts ten dele verwerkt in de meerjarenbegroting 2019-2022. We gaan ervan uit dat deze middelen in het jaar van hun toekenning volledig worden besteed aan extra formatie en professionalisering. Van enig positief of negatief effect op jaarresultaat is dan geen sprake.

Passend onderwijs

Passend Onderwijs is ingevoerd per 1 augustus 2015. Het onderwijs staat voor een belangrijke inhoudelijke verandering. Van de leerkrachten wordt gevraagd voor iedere leerling een passend onderwijsaanbod te verzorgen. Geldstromen zijn van richting veranderd en scholen worden medeverantwoordelijk voor de bekostiging van het speciaal onderwijs. De Bloemcampschool maakt deel uit van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden.

De ervaringen tot nu toe maken duidelijk dat de financiële gevolgen van passend onderwijs voor de Bloemcampschool beperkt blijven. Voor de komende jaren verwachten we dat vanuit het samenwerkingsverband meer middelen worden toegekend aan de aangesloten scholen. In de meerjarenbegroting houden we echter nog geen rekening met een dergelijke stijging. Ook hier geldt dat we eventuele extra middelen integraal zullen aanwenden voor leerlingenzorg. Van enig positief of negatief effect op jaarresultaat is dan wederom geen sprake.

Huisvesting

In 2019 zal de entreehal worden aangepast. De aanpassingen moeten ervoor zorgen dat de hal kindvriendelijker wordt en dat door de aanpassingen het onderwijsproces en het leren nog beter wordt ondersteund.

Ontwikkeling salariskosten

De laatste jaren is er sprake van een voortschrijdende stijging van de salariskosten, bijvoorbeeld door de effecten van het Convenant Leerkracht, cao-aanpassingen, stijgingen van de pensioenpremies, stijgende premies voor ziektevervangings en de groeiende kosten van uitkeringen na ontslag. De personele lumpsumbekostiging kent een indexering die moet maken dat schoolbesturen over een langere periode bezien de stijgende personele lasten kunnen opvangen. De omvang en aard van de indexering is echter rekenkundig sterk afhankelijk gemaakt van ontwikkelingen in niet-onderwijssectoren. Het is daarom moeilijk in te schatten of de basisindexering ook in de komende jaren toereikend zal zijn. Voorlopig gaan we in de meerjarenbegroting 2019-2022 uit van alle reeds bekende stijgingen van de werkgeverslasten en van een toereikende indexering. Mocht de indexering te wensen overlaten, dan biedt onze vermogenspositie wat ruimte en geeft dit ons enige tijd om dan alsnog de tering naar de nering te zetten.

Planning en control cyclus

De laatste jaren is veel aandacht besteed aan het op orde krijgen van deze cyclus. De bedrijfsvoering in het basisonderwijs wordt steeds complexer en stelt hogere eisen aan bestuur en management. In het recent opnieuw vastgestelde Treasurystatuut is een periodieke controle op de inkomsten en uitgaven opgenomen door de toezichthouder, om zo zicht te blijven houden op de financiële ontwikkelingen.

Beleidsvoornemens

Het voorgenomen beleid is opgenomen in het nieuwe schoolplan. In het afgelopen jaar zijn beleidsontwikkelingen opgestart, zowel op personeel gebied als onderwijskundig. In de begroting 2019 is o.a. rekening gehouden met de volgende plannen:

- het (laten) uitvoeren van oudertevredenspeilingen;
- de aanschaf en implementatie van een nieuwe rekenmethode;
- de aanschaf en implementatie van een methode voor sociaal-emotioneel leren;
- de aanpassing van de entreehal;
- de aanschaf en implementatie van Chromebooks voor de groepen 4;
- het voorzetten van de extra begeleiding voor de groepen 1-2.

Risicoanalyse

In 2011 is een globale risicoanalyse gemaakt om vast te stellen wat de wenselijke hoogte van het eigen vermogen is. Inmiddels zijn met name de risico's rondom ziektevervangings en

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

huisvestingsuitgaven toegenomen. Het bestaande eigen vermogen en de voorzieningen zijn echter naar onze mening voldoende om ook deze nieuwere risico's naar behoren af te kunnen dekken, bijvoorbeeld doordat het vermogen tijd geeft om waar nodig aanvullende maatregelen te treffen en hun positieve effect af te kunnen wachten en we de risico's rondom ziekte en verzuim gedeeltelijk hebben verzekerd.

We zullen in het schooljaar 2019/2020 opnieuw een globale integrale risicoanalyse laten opstellen.

Samen met een externe deskundige is in 2018 al wel een RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie) opgesteld. Met de externe deskundige is een rondgang door de school gemaakt en zijn er vragenlijsten ingevuld. Dit om de risico's op arbeidsomstandigheden binnen de school te inventariseren. Hoewel de RI&E een vereiste is vanuit de Arbowetgeving en dus gericht op de medewerkers, is ervoor gekozen de risico's met betrekking tot de leerlingen eveneens te inventariseren. Vanuit de inventarisatie heeft de school een plan van aanpak opgesteld om de geïdentificeerde risico's zoveel als mogelijk te beperken.

Risico's in de toekomst

In de nabije toekomst vormen de navolgende ontwikkelingen mogelijk een toenemend risico:

1. Het verdwijnen van het vervangingsfonds. De Bloemcampschool heeft hierop ingespeeld door gedeeltelijk risicodragerschap op zich te nemen bij het vervangingsfonds in de vorm van de stop-loss variant. Hierdoor zullen de kosten voor de school dalen op basis van de ervaringen/ cijfers op het gebied van ziekteverzuim in de afgelopen jaren. Het risico van de financiële gevolgen van een langdurig arbeidsconflict, van langdurige ziekte en de medeaansprakelijkheid voor uitkeringen na ontslag groeien echter aan. We zullen daarom ieder jaar opnieuw advies inwinnen over nog mogelijke verbeteringen in ons HRM-beleid.
2. Inmiddels is duidelijk dat het steeds moeilijker wordt om vervangers te vinden bij ziekte van onderwijzend personeel. Waren tot voor kort vooral de kosten van vervanging een risico, nu lijkt het risico te verschuiven naar ondervervanging. De financiële risico's van vervanging hebben we gedeeltelijk verzekerd. Nu is het zaak om ook iets te doen aan het tekort aan vervangers. Zoals reeds eerder genoemd hebben we daarom onze basisformatie iets uitbreiden om zo vervanging beter te kunnen garanderen en treden met ingang van 2019 toe als medegebruiker van een vervangingspool.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wasseenaar

Jaarrekening 2018

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'G' followed by a flourish.

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarrekening	
Balans na resultaatbestemming per 31 december 2018	33
Staat van baten en lasten 2018	35
Kasstroomoverzicht 2018	36
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	37
Gegevens over de rechtspersoon	44
Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2018	45
Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW	49
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	50
Toelichting op de staat van baten en lasten 2018	51
(Voorstel) bestemming van het resultaat	55
Gebeurtenissen na balansdatum	56
Overzicht verbonden partijen	57
WNT-verantwoording 2018	58
Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening	60
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	61

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2018

1	Activa	31 december 2018		31 december 2017	
		€		€	
1.1.2	Materiële vaste activa				
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	8.959		9.913	
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	194.688		211.863	
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	<u>66.311</u>		<u>80.152</u>	
			269.958		301.928
1.2.2	Vorderingen				
1.2.2.2	Ministerie van OCW	96.369		99.202	
1.2.2.3	Gemeenten	53.667		53.667	
1.2.2.10	Overige vorderingen	2.226		0	
1.2.2.15	Overlopende activa	<u>32.688</u>		<u>20.867</u>	
			184.950		173.736
1.2.4	Liquide middelen				
1.2.4.2	Banken	<u>1.051.923</u>		<u>1.011.379</u>	
			1.051.923		1.011.379
	Totaal Activa	<u>1.506.831</u>		<u>1.487.043</u>	

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2018

2	Passiva	31 december 2018	31 december 2017
		€	€
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1.1	Algemene reserve	<u>1.035.118</u>	<u>1.003.133</u>
		1.035.118	1.003.133
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	17.799	22.976
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	<u>258.694</u>	<u>238.946</u>
		276.493	261.922
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.8	Crediteuren	11.135	44.118
2.4.9.1	Loonheffing en premies	61.320	66.246
2.4.10	Pensioenpremies	19.866	17.652
2.4.12	Overige kortlopende schulden	8.394	4.734
2.4.19	Overlopende passiva	<u>94.505</u>	<u>89.238</u>
		195.220	221.988
	Totaal Passiva	<u><u>1.506.831</u></u>	<u><u>1.487.043</u></u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarnemingsdoeleinden:

Staat van baten en lasten 2018

	Realisatie 2018 In €	Begroting 2018 In €	Realisatie 2017 In €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	2.130.267	1.989.235	1.997.534
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	36.912	35.950	36.319
3.5 Overige baten	66.472	53.100	50.186
Totaal Baten	2.233.651	2.078.285	2.084.039
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	1.764.383	1.626.817	1.612.083
4.2 Afschrijvingen	54.686	56.609	58.138
4.3 Huisvestingslasten	149.544	155.700	151.507
4.4 Overige instellingslasten	233.367	241.800	204.058
Totaal Lasten	2.201.980	2.080.926	2.025.786
Saldo baten en lasten	31.671	-2.641	58.253
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	314	500	673
Saldo financiële baten en lasten	314	500	673
Exploitatieresultaat	31.985	-2.141	58.926

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Kasstroomoverzicht 2018

	2018	2017
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	31.671	58.253
Afschrijvingen	54.686	58.138
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	-11.214	-5.040
- Kortlopende schulden	-26.768	37.931
Mutaties voorzieningen	14.571	8.235
	62.946	157.517
Ontvangen interest	314	673
Betaalde interest	0	0
	314	673
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	-22.716	-89.101
	-22.716	-89.101
Mutatie liquide middelen	40.544	69.089
Beginstand liquide middelen	1.011.379	942.290
Mutatie liquide middelen	40.544	69.089
Eindstand liquide middelen	<u>1.051.923</u>	<u>1.011.379</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar verzorgt onderwijs aan de bij de scholen ingeschreven leerlingen.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de bestemmingsreserve onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmaakt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Verbouwingen	5,00%	10,00%
Meubilair	5,00%	20,00%
Inventaris en apparatuur	10,00%	20,00%
ICT	10,00%	33,33%
Leermiddelen	10,00%	12,50%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling belenen tot 1 juli 2016 en regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 na 1 juli 2016.

Vlottende activa

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De onderhoudsvoorziening maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdragerregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2019 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 103,37 %. Naar de stand van 31 december 2018 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,0 % (bron: website www.abp.nl).

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Niet-geoordeelde subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer 41829
Naam instelling Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar
KvK-nummer 27323857

Adres Bloemcampaan 52, 2244 EE WASSENAAR
Telefoon 070-5179783
E-mailadres administratie@bloemcampschool.nl
Website www.bloemcampschool.nl

Contactpersoon

Naam De heer J.G. de Leeuw
Adres Rooseveltstraat 18, 2321 BM Leiden
Telefoon 071-5166600
E-mailadres info@ohm.nl

BRIN-nummers

08TM Bloemcampschool

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2018

1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa		Verkrijgings prijs t/m 2017	Cum.afschr. t/m 2017	Boek waarde 31-dec-17	Investe- ringen 2018	Desinveste ringen 2018	Afschrij- vingen 2018	Boek waarde 31-dec-18
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	15.290	-5.377	9.913	0	0	-954	8.959
1.1.2.3.0	Meubilair	215.751	-61.564	154.187	4.541	0	-14.150	144.578
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	9.948	-7.773	2.175	7.573	0	-1.154	8.594
1.1.2.3.2	ICT	124.213	-68.712	55.501	5.034	0	-19.019	41.516
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	228.610	-148.458	80.152	5.568	0	-19.409	66.311
		593.812	-291.884	301.928	22.716	0	-54.686	269.958

Samenvatting materiele vaste activa en afschrijvingspercentages		Verkrijgings prijs t/m 2018	Cum.afschr. t/m 2018	Boek waarde 31-dec-18	Afschrijvingspercentages	
					%	%
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	15.290	-6.331	8.959	5,00%	10,00%
1.1.2.3.0	Meubilair	220.292	-75.714	144.578	5,00%	10,00%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	17.521	-8.927	8.594	10,00%	20,00%
1.1.2.3.2	ICT	129.247	-87.731	41.516	20,00%	33,33%
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	234.178	-167.867	66.311	10,00%	12,50%
		616.528	-346.570	269.958		

		31-dec-18 in €	31-dec-17 in €
1.2.2	Vorderingen		
1.2.2.2	Ministerie van OCW	96.369	99.202
1.2.2.3	Gemeenten	53.667	53.667
1.2.2.10	Overige vorderingen	2.226	0
1.2.2.15	Overlopende activa	32.688	20.867
		184.950	173.736

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

		Saldo	Ontvangen	Besteed	Boeken tlv	Overige	Saldo
	Verloopstaat gemeenten	31-dec-17	2018	2018	2018	2018	31-dec-18
1.2.2.3.12	Gemeente subsidie nieuw-/verbouw	49.165	0	0	0	0	49.165
1.2.2.3.14	Gemeente subsidie 1e inrichting meubilair	4.502	0	0	0	0	4.502
		53.667	0	0	0	0	53.667

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
1.2.2.10	Overige vorderingen (specificatie)		
1.2.2.6	Vorderingen op personeel	2.226	0
		2.226	0

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
1.2.2.15	Overlopende activa (specificatie)		
1.2.2.12	Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	27.892	20.781
1.2.2.15	Overige overlopende activa	4.796	86
		32.688	20.867

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
1.2.4	Liquide middelen		
1.2.4.2	Banken	185.233	164.282
1.2.4.2.1	Spaarrekeningen	866.690	847.097
		1.051.923	1.011.379

2 Passiva

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1.1	Algemene reserve	1.035.118	1.003.133
		<u>1.035.118</u>	<u>1.003.133</u>

		Saldo 31-dec-17	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-dec-18
2.1	Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)				
2.1.1.1	Algemene reserve				
2.1.1.1.2	Algemene reserve	1.003.133	31.985	0	1.035.118
		<u>1.003.133</u>	<u>31.985</u>	<u>0</u>	<u>1.035.118</u>

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	17.799	22.976
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	258.694	238.946
		<u>276.493</u>	<u>261.922</u>

		Saldo 31-dec-17	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Vrijval 2018	Saldo 31-dec-18
	Specificatie voorzieningen dotaties / onttrekkingen					
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	22.976	9.187	-14.364	0	17.799
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	238.946	50.000	-30.252	0	258.694
		<u>261.922</u>	<u>59.187</u>	<u>-44.616</u>	<u>0</u>	<u>276.493</u>

		Kortlopend deel < 1 jr	Kortlopend deel 1-5 jr	Langlopend deel > 5 jr	Saldo 31-dec-18
	Specificatie naar looptijd voorzieningen				
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	927	16.089	783	17.799
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	3.220	-40.345	295.819	258.694
		<u>4.147</u>	<u>-24.256</u>	<u>296.602</u>	<u>276.493</u>

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.8	Crediteuren	11.135	44.118
2.4.9.1	Loonheffing en premies	61.320	66.246
2.4.10	Pensioenpremies	19.866	17.652
2.4.12	Overige kortlopende schulden	8.394	4.734
2.4.19	Overlopende passiva	94.505	89.238
		<u>195.220</u>	<u>221.988</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
2.4.12	Overige kortlopende schulden (specificatie)		
2.4.12.1	Schulden aan personeel	2.562	1.054
2.4.12.2	Diverse te betalen premies	5.832	3.680
		<u>8.394</u>	<u>4.734</u>
		31-dec-18	31-dec-17
		in €	in €
2.4.19	Overlopende passiva (specificatie)		
2.4.14	Ministerie van OCW (vooruitontvangen subsidie)	2.494	14.108
2.4.16.0	Vooruitontvangen en/of vooruitgefactureerde posten	33.574	15.000
2.4.17	Rechten vakantiegeld	53.257	50.477
2.4.19.0	Overige overlopende passiva	5.180	9.653
		<u>94.505</u>	<u>89.238</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	€	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar of beschikking	
	Kenmerk	Datum				gereed	niet gereed
Studieverlof	DL/B/110284	28-8-2018	4.232	€	4.232	x	
Studieverlof	852143-1	20-9-2017	24.186	€	24.186	x	
Totaal			28.418	€	28.418		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo boekjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	€	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum					
Totaal			0	€	0	0	0

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	€	Saldo per 01-01-2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totaal kosten per 31-12-2018	Saldo nog te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
Totaal			0	€	0	0	0	0	0

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingdoelinden:

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende contracten

Bij Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar lopen de volgende meerjarige contracten:

Firma	Branche	Bedrag per jaar	Looptijd
De Rijn	Schoonmaak	€ 49.000	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 1 maand
OHM	Administratieve dienstverlening	€ 34.500	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 6 maanden
Sharp	Kopieerkosten	€ 13.000	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 3 maanden

Toelichting op de staat van baten en lasten 2018

	Realisatie 2018 In €	Begroting 2018 In €	Realisatie 2017 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1.0 OCW lumpsum	1.415.238	1.338.128	1.344.355
3.1.1.1.3 OCW personeels en arbeidsmarktbeleid	256.496	214.834	207.715
3.1.1.1.5 OCW prestatiebox	75.892	72.273	61.046
3.1.1.1.7 OCW materiële instandhouding	286.833	283.500	287.715
3.1.1.1.19 OCW overige subsidies	15.846	14.100	30.009
3.1.3.1 OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	79.962	66.400	66.694
	2.130.267	1.989.235	1.997.534
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.2.2.0 Gemeente bijdragen onderwijsbeleid	23.758	23.000	23.357
3.2.2.2.1 Gemeente bijdragen huisvesting en materieel	13.154	12.950	12.962
	36.912	35.950	36.319
Overige baten			
3.5.5 Ouderbijdragen	58.551	46.000	32.591
3.5.1 Verhuur	1.160	1.100	1.088
3.5.10 Baten van derden	0	1.000	5.000
3.5.10.2 Overige baten	6.761	5.000	11.507
	66.472	53.100	50.186
Totaal baten	2.233.651	2.078.285	2.084.039

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

	Realisatie 2018 In €	Begroting 2018 In €	Realisatie 2017 In €
Lasten			
<i>Loonkosten personeel</i>			
4.1.1.1 Loonkosten bestuur, directie en toezicht	201.774	182.316	179.057
4.1.1.2 Loonkosten onderwijzend personeel	1.334.766	1.222.854	1.225.668
4.1.1.3 Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	84.540	99.147	42.218
4.1.1.4 Loonkosten vervangingen	65.255	39.000	76.916
4.1.1.5 Loonkosten overig	1	0	-34
	1.686.336	1.543.317	1.523.825
<i>Overige personele kosten</i>			
4.1.2.2.0 Inhuur personeel niet in loondienst	36.923	35.000	62.254
4.1.2.3.0 Scholing en opleiding personeel	36.272	35.000	30.107
4.1.2.3.1 Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	4.319	2.500	409
4.1.2.3.2 Werving en selectie	645	500	0
4.1.2.3.3 Representatie, bijeenkomsten en consumpties	1.015	500	301
4.1.2.3.4 Kosten kwaliteit en projecten	0	0	303
4.1.2.3.9 Overige personele kosten	9.066	10.000	8.986
4.1.2.1.11 Dotaties personele voorzieningen	9.187	0	6.117
	97.427	83.500	108.477
<i>Uitkeringen personeel en vervangers</i>			
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	0	0	3.195
4.1.3.3 Uitkeringen (-/-)	-19.380	0	-23.414
	-19.380	0	-20.219
Personele lasten	1.764.383	1.626.817	1.612.083
<i>Specificatie personele lasten naar samenstelling</i>			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	1.268.630	1.169.556	1.154.785
4.1.1.2 Sociale lasten	184.360	170.643	168.488
4.1.1.3 Premies Vf/Pf en Risicofonds	62.647	43.599	43.048
4.1.1.5 Pensioenlasten	170.698	159.519	157.504
Totaal lonen en salarissen	1.686.336	1.543.317	1.523.825

In de pensioenlasten 2018 en 2017 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2018 gemiddeld 26,08 FTE's werkzaam (2017: 25,21 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2018	2017
Directie	2,00	1,92
Onderwijzend personeel	22,02	22,14
Onderwijs ondersteunend personeel	2,06	1,15
	26,08	25,21

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	Realisatie 2018 In €	Begroting 2018 In €	Realisatie 2017 In €
Investeringskosten			
4.2.0.1 Investeringskosten nieuwbouw en verbouwingen	0	25.000	0
4.2.0.3 Investeringskosten meubilair	4.541	5.000	53.346
4.2.0.4 Investeringskosten leermiddelen	5.568	12.500	24.690
4.2.0.5 Investeringskosten inventaris en apparatuur	7.573	0	1.744
4.2.0.6 Investeringskosten ICT	5.034	0	9.321
4.2.0.10 Overboekingsrekening mva naar balans	-22.716	-42.500	-89.101
	0	0	0
Afschrijvingskosten			
4.2.2.0 Afschrijvingskosten gebouwen en verbouwingen	954	2.832	954
4.2.2.1 Afschrijvingskosten meubilair	14.150	15.741	12.222
4.2.2.2 Afschrijvingskosten inventaris en apparatuur	1.154	800	1.021
4.2.2.3 Afschrijvingskosten ICT	19.019	17.444	21.030
4.2.2.4 Afschrijvingskosten leermiddelen	19.409	19.792	22.911
	54.686	56.609	58.138
Huisvestingslasten			
4.3.3.0 Klein onderhoud gebouwen en terreinen	17.318	18.000	28.593
4.3.4.0 Energie en water	24.079	27.000	28.322
4.3.5.0 Schoonmaakkosten	50.151	52.000	50.527
4.3.6.0 Heffingen en vuilafvoer	7.996	7.700	9.065
4.3.7.0 Groot onderhoud	30.252	30.738	32.882
4.3.7.1 Onttrekking voorziening onderhoud	-30.252	-30.738	-32.882
4.3.7.2 Dotatie voorziening onderhoud	50.000	50.000	35.000
4.3.8.0 Overige huisvestingslasten	0	1.000	0
	149.544	155.700	151.507
Administratie, beheer en bestuur			
4.4.1.0 Administratie en advisering door derden	34.643	32.000	33.471
4.4.1.1 Accountantskosten	4.500	4.500	3.630
4.4.1.2 Contributie besturenorganisaties	5.080	4.000	3.194
4.4.1.3 Verzekeringen	2.138	2.200	2.136
4.4.1.4 Medezeggenschap	1.545	300	61
4.4.1.5 Telefonie / Dataverbindingen	5.016	1.700	2.866
4.4.1.6 Schooladministratie	1.980	2.000	1.571
4.4.1.7 Contributies scholenorganisaties	0	6.000	5.325
4.4.1.8 Overige schoolgebonden kosten	30.325	32.000	23.489
4.4.1.9 Overige lasten beheer en administratie	2.056	2.000	2.658
	87.283	86.700	78.401
Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	4.500	4.500	3.630
	4.500	4.500	3.630

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 JUN 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

		Realisatie 2018 In €	Begroting 2018 In €	Realisatie 2017 In €
	<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
4.4.3.0	Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	49.092	32.400	54.539
4.4.3.1	Reproductiekosten	12.826	17.500	17.770
4.4.2.0	Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	4.491	3.000	5.856
4.4.2.1	Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	44.911	47.500	17.112
		111.320	100.400	95.277
	<i>Overige lasten</i>			
4.4.5.3	Kosten van projecten	0	25.000	0
4.4.5.4	Activiteiten, werkweken en excursies	21.317	19.000	21.730
4.4.5.1	Overige schoolkosten	13.447	10.700	8.650
		34.764	54.700	30.380
4.4	Overige instellingslasten	233.367	241.800	204.058
	Totaal lasten	2.201.980	2.080.926	2.025.786
	Financiële baten en lasten			
	Financiële baten			
6.1.1	Rentebaten en dividenden	314	500	673
		314	500	673
	Resultaat	31.985	-2.141	58.926

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2018 bedraagt € 31.985 positief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand 31-dec-17	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-18
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.003.133	31.985	0	1.035.118
	1.003.133	31.985	0	1.035.118

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2018 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:

Naam	Juridische vorm	code activiteiten
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden	Vereniging	4

WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitspunten van de organisatie. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2018 is € 111.000 Aantal punten 4

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Voor elke hieronder vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post overige vorderingen.

Bezoldiging topfunctionarissen		A.C. Hagedooren-Knoester					
Functiegegevens		directeur					
Duur functievervulling 2018		1-jan-18	31-dec-18				
Deeltijdfactor in fte		1,0					
Dienstbetrekking?		Ja					
Bezoldiging							
Beloning incl. onkosten		83.536					
Beloning betaalbaar op termijn		13.377					
Subtotaal		96.913					
Individueel WNT-maximum		111.000					
Onverschuldigd betaald bedrag							
Totaal bezoldiging		96.913					
Motivering indien overschrijding							
Gegevens 2017							
Functiegegevens		directeur					
Duur functievervulling 2017		1-feb-17	31-dec-17				
Deeltijdfactor in fte		1,0					
Dienstbetrekking?		Ja					
Bezoldiging 2017							
Beloning incl. onkosten		66.963					
Beloning betaalbaar op termijn		10.419					
Totaal bezoldiging 2017		77.382					
Individueel WNT-maximum		97.912					
Bezoldiging toezichthoudende		T.N.J. de Lange		S. ten Hagen		N. Daniels	
Functiegegevens		voorzitter		lid		lid	
Duur functievervulling 2018		1-jan-18	31-dec-18	1-jan-18	31-dec-18	1-jan-18	31-dec-18
Bezoldiging							
Bezoldiging totaal		0		0		0	
Individueel WNT-maximum		16.650		11.100		11.100	
Onverschuldigd betaald bedrag							
Totaal bezoldiging		0		0		0	
Motivering indien overschrijding		nvt		nvt		nvt	
Gegevens 2017							
Duur functievervulling 2017		1-jan-17	31-dec-17	1-jul-19	31-dec-17	1-jan-17	31-dec-17
Bezoldiging 2017							
Bezoldiging totaal							
Totaal bezoldiging 2017		0		0		0	
Individueel WNT-maximum		16.050		10.700		10.700	

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

17 JUN 2019

	J.J. van Harinxma	
Functiegegevens	lid	
Duur functievervulling 2018	1-jan-18	31-dec-18
Bezoldiging		
Bezoldiging	0	
Individueel WNT-maximum	11.100	
Onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	0	
Motivering indien overschrijding	nvt	
Gegevens 2017		
Duur functievervulling	1-jan-17	31-dec-17
Bezoldiging 2017		
Bezoldiging totaal	0	
Totaal bezoldiging 2017	0	
Individueel WNT-maximum	10.700	

Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening

Hierbij stellen wij het jaarverslag 2018 sluitend met een resultaat van € 31.985 vast.

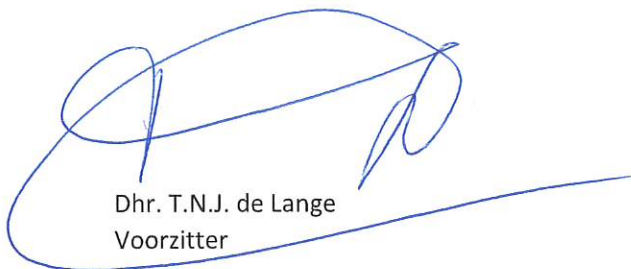
Wassenaar,⁴..... juni 2019

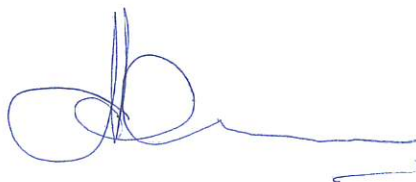
Mevr. A.C. Hagedooren-Knoester
Directeur

Hierbij keuren wij het jaarverslag 2018 sluitend met een resultaat van € 31.985 goed.

Wassenaar,⁴..... juni 2019

Dhr. T.N.J. de Lange
Voorzitter

Mevr. N. Daniëls
Secretaris